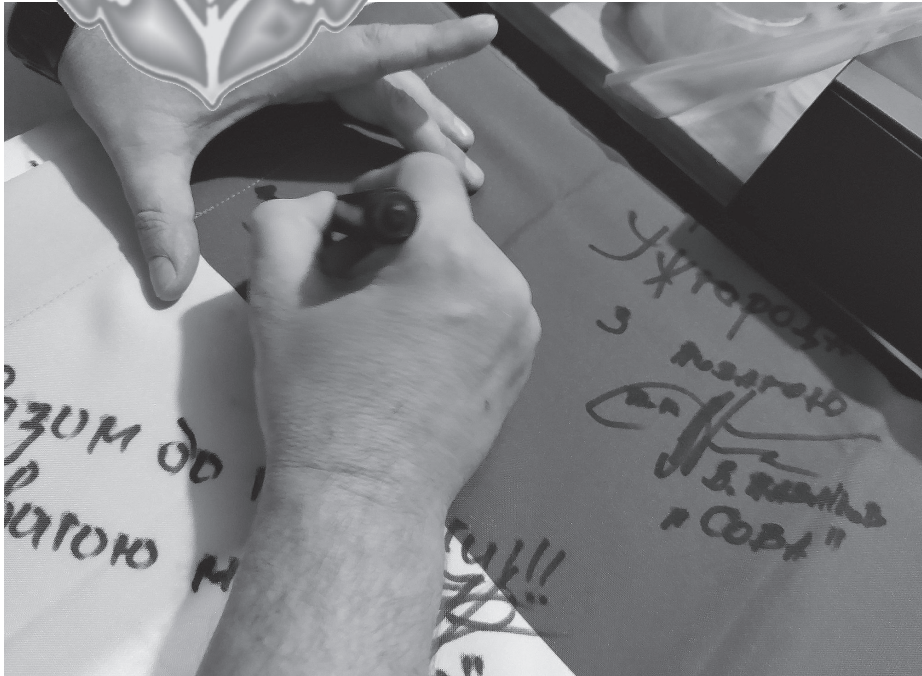

УЖГОРОД

212-МУ ОКРЕМОМУ БАТАЛЬЙОНУ 101 БРИГАДИ ТРО ПЕРЕДАЛИ ДОПОМОГУ від працівників Ужгородської міської ради та благодійників

Автівку, FPV-дрони, РЕБи і комплектуючі до них, мавіки, генератори, зарядні станції, а також медичні засоби для захисників і захисниць 212-го окремого батальйону 101 окремої бригади Територіальної оборони Закарпаття Регіонального управління Сил територіальної оборони "Захід" днями передали від працівників Ужгородської міської ради та благодійників міський голова Богдан Андріїв, керуючий справами виконкому міської ради Василь Пинзеник і радник міського голови Анатолій Ковальський.

Наші мужні воїни зараз захищають українську землю на Донеччині, сподіваємося, передана благодійна допомога сприятиме більш якісному виконанню бойових завдань.

Підтримуємо наших захисників і захисниць, дякуємо їм щодня!
Тільки разом Переможемо!

ВЕЛИКА ПОТРЕБА У ДОНОРАХ КРОВІ

Шановні наші донори-рятувальники!

ЗНОВУ ТЕРМІНОВО ПОТРІБНА ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ КРОВІ ДЛЯ ПОРАНЕНИХ НАШИХ ЗАХИСНИКІВ. Особливо великий запит на кров резус-мінус! Гуртуйтеся і будемо допомагати нашим військовим! Робимо все для Перемоги!

Нагадуємо, що прийти і здати кров можна за адресою: м. Ужгород, вул. Льва Толстого, 15. Забір крові в обласній станції переливання проводять із 9:00 до 14:00 години (окрім вихідних). Прохання до всіх, хто хоче врятувати життя захисникам та цивільним, прийти здати кров. Кров одного донора може врятувати три життя.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ – НА ВАШУ КРОВ ІЗ НЕТЕРПІННЯМ ЧЕКАЮТЬ!

КОМАНДА ЮНИХ УЖГОРОДСЬКИХ ПЛАВЦІВ УЗЯЛА УЧАСТЬ У 56-ИХ МІЖНАРОДНИХ ДИТЯЧИХ ІГРАХ

Змагання відбулися у місті Леон (Мексика). У складі делегації були і представники міста – міський голова Богдан Андріїв та депутат Ужгородської міської ради Марія Бадида.

Президент МДІ Ігор Тополє у своєму виступі відзначив команду з України – країни, яка вже третій рік бореться за свою незалежність із російськими загарбниками, висловив свою підтримку. Міжнародні дитячі ігри (International Children's Games) проводяться від 1968

року під егідою Міжнародного олімпійського комітету, щороку це інша країна. У цьогорічних змаганнях узяли участь близько 2000 учасників із 32 країн світу. Наступного року ігри відбудуться у столиці Естонії Таллінні.

Варто наголосити, що від початку повномасштабної агресії росії Комітет МДІ надає посильну допомогу українським дітям. У 2023 році до Міжнародного дня

захисту дітей організували та профінансували проведення в Ужгороді футбольних дитячих ігор «ICG for Ukraine» для команд юнаків 2008 – 2009 років народження із шести регіонів України: Києва, Одеси, Запоріжжя, Дніпра, Львова та Ужгорода. Комітет МДІ також забезпечив команди комплектами ігрової форми, яку спеціально виготовили в Греції, футбольними м'ячами, бейсболками та рюкзаками.

ЯК ПРАЦЕВЛАШТУВАТИ МОЛОДЬ?

Про це 26 липня йшлося в Ужгороді, під час регіонального форуму «Кар'єрний старт. Програма молодіжної гарантії» від Українського молодіжного фонду.

Проект надзвичайно актуальний, адже в умовах воєнного стану вчорашні випускники часто не можуть знайти роботу. Грантовий конкурс спрямований на підтримку української молоді від 16 до 21 року, яка хоче отримати перше офіційне працевлаштування за спеціальністю, та роботодавців, готових прийняти на роботу випускників професійно-технічних навчальних закладів без досвіду. Програма охоплює, крім Закарпатської, зокрема й Київську, Чернігівську, Житомирську, Харківську, Львівську та Волинську області, а також чотири великі міста південно-східного регіону.

Учась у заході взяли випускники закладів професійно-технічної освіти, близько трьох десятків роботодавців Закарпаття, представники обласної та міської влади. Під час панельної дискусії учасники ознайомилися з актуальними потребами роботодавців, дізналися, на яку роботу сьогодні можна влаштуватися після закінчення навчання.

Наприкінці присутні обмінялися контактами для подальшої взаємодії, ставили запитання та отримували відповіді.

В УЖГОРОДІ ПРОДОВЖУЮТЬ ПОТОЧНІ РЕМОНТИ ВУЛИЦЬ ТА ВНУТРІШНЬОКВАРТАЛЬНИХ ПРОЇЗДІВ

За інформацією департаменту міської інфраструктури, днями відновлено дорожнє асфальтобетонне покриття на вулицях Івана Айвазовського, Франтішека Тихого та Михайла Грушевського. Також відновили дорожнє покриття внутріквартальних проїздів на вулиці Степана Руданського 3, 5, тривають роботи на вулиці Високій, 10.

БЛАГОДІЙНИЙ ЗАБІГ – ЦІЄЇ НЕДІЛІ, 4 СЕРПНЯ, В УЖГОРОДІ

Підтримаємо підрозділи Повітряних сил
ЗСУ TOP GUN UZHGOROD: F-16

Бігова спільнота «Іршава – біговий клуб» організовує забіг вулицями міста.

КОЛИ: 04.08.24.
ВИ МОЖЕТЕ ОБРАТИ ОДИН
ІЗ ДВОХ МАРШРУТІВ:

Дистанція 2,2 км:
Пішохідний міст – площа
Євгена Фенцика – вулиця Кор-

зо – набережна Незалежності –
Транспортний міст – Київська
набережна – Пішохідний міст.

Дистанція 5,8 км:
Пішохідний міст – площа
Євгена Фенцика – вулиця Корзо –
набережна Незалежності –
Боздоський парк – Слов'янська
набережна – Київська набережна –
Пішохідний міст.

Для тих, хто не зможе бути
присутнім фізично – є опція

участі онлайн.

УСІ ЗІБРАНІ ІЗ РЕЄСТРАЦІЙНИХ
ВНЕСКІВ КОШТИ спрямують на
підтримку ЗСУ. Обирайте зручну
дистанцію і формат забігу та
РЕЄСТРУЙТЕСЬ ЗА ПОСИЛАННЯМ:

<https://runstyle.net/events/top-gun-uzhgorod-f-16/>
Захід відбудеться і за підтримки
Управління у справах культури,
молоді та спорту Ужгородської
міської ради.

**TOP GUN
UZHGOROD**
04.08.2024

Благодійний забіг
на підтримку
підрозділів
Повітряних сил
ЗСУ

ЗАКАРПАТСЬКА
ОБЛАСНА
ВІЙСЬКОВА
АДМІНІСТРАЦІЯ

УЖГОРОДСЬКА
МІСЬКА РАДА

За сприяння:

ФОТОФАКТ

У БО БФ "Гуманітарний центр "Совине гніздо" минулого тижня внутрішньо переміщені особи, зареєстровані в Ужгороді, отримали:

видача гуманітарної допомоги

- 35 пакетів із необхідними речами для немовлят;
 - 50 пакетів з продуктовими наборами.
- Протягом тижня волонтери видавали одяг, взуття, постільну білизну та посуд (видали 1800 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen/Wings of Help e.V. та іншими благодійниками.

Нагадуємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovynp.com.ua/>

УЖГОРОДСЬКИХ МЕДИКІВ ВІТАЛИ НАПЕРЕДОДНІ ПРОФЕСІЙНОГО СВЯТА:

уже вдруге країна відзначає День медичного працівника 27 липня

Лікарі та лікарки, медсестри, медбрати, акушерки, фельдшери, лаборанти... Вони завжди готові прийти на допомогу, вони наче янголи-охоронці. Щодня перед ними виникають різні виклики, а з часу повномасштабного вторгнення їх побільшало в рази, але наші медики гідно продовжують нести свою надважливу місію.

Міський голова Богдан Андрійв разом із начальником управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення міськради Ярославом Глаголюю особисто відзначили працівників Ужгородської міської багатопрофільної клінічної лікарні, до якої входять лікарня з невідкладних станів та екстреної медичної допомоги (до реорганізації – центральна міська клінічна лікарня на вул.Олександра Грибосєдова, 20), лікарня планового лікування (до реорганізації – міська багатопрофільна клінічна лікарня на вул.Минайській, 71), перинатальний центр (до реорганізації – міський пологовий будинок), дитячої лікарні. А також працівників міського центру первинної медико-санітарної допомоги та приватних медзакладів.

Працівників кластерного медичного закладу також привітав, побажав подальших успіхів і керівник Ужгородської міської багатопрофільної клінічної лікарні Олег Голуб.

«Ми вдячні Вам за те, що піклуєтесь про здоров'я мешканців міста, а також усіх українців, які знайшли прихисток в Ужгороді. Й, звісно, окреме спасибі за наших захисників», – такі слова подяки висловив міський голова від усієї Ужгородської громади. Дякуємо Вам, медики!

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...

В Ужгороді 26 липня попрощалися із полеглим захисником – капітаном, командиром взводу 42-річним Євгеном Гайдуком.

Євген Іванович Гайдук народився 23 листопада 1981 року в Чопі. Навчався в ужгородській школі №3. Після закінчення школи продовжив навчання в Ужгородському університеті, а згодом в Академії Служби безпеки України. Згодом працював у різних підрозділах СБУ у Закарпатській області.

У 2016 році захищав Україну в зоні АТО у складі 24-ої окремої механізованої бригади ім. Короля Данила.

Із лютого 2021 року розпочав службу у 15-му окремому гірсько-штурмовому батальйоні, у 2023 році отримав поранення під час виконання бойового завдання у місті П'ятихатка Запорізької області, однак повернувся до бойових побратимів і продовжував захищати Вітчизну.

Загинув 29 червня 2024 року біля Малої Токмачки Запорізької області, залишаючись до кінця вірним військовий присязі. Прощалися із захисником на набережній Незалежності. Віддати шану військовому прийшли рідні, друзі, колеги, міський голова Богдан Андрійв, військові, містяни.

Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Пагорба Слави. Там Євгена Гайдука поховали з військовими почестями. У Героя залишилися мама, дружина, донька. **Вічна пам'ять і шана воїну-захиснику!**

Прощалися із воїном на набережній Незалежності. Віддати шану військовому прийшли рідні, друзі, в.о. міського голови, заступник міського голови Вадим Борець, військові, містяни.

Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвоне служіння в лавах Збройних Сил.

Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Пагорба Слави. Там Олександра Петровича Безегу поховали із військовими почестями.

У захисника залишилися батьки, брат. **Вічна пам'ять і шана Герою!**

29 липня в Ужгороді в останню земну дорогу провели 36-річного захисника, оператора протитанкового відділення Олександра Безегу.

В Ужгороді у вівторок попрощалися із загиблим захисником – солдатом Ференцом Сімйоном.

Ференц Тіберійович Сімйон народився 25 вересня 1970 року в Ужгороді. Закінчив місцеву школу №5, після чого продовжив навчання у профтехучилищі №5. Трудову діяльність розпочав на автотранспортному підприємстві, згодом працював на Перечинському лісокомбінаті.

Майже 30 років працював водієм швидкої допомоги. Усі, хто знав Ференца Сімйона, запам'ятають його чуйною, доброю та широкою людиною.

Загинув 5 лютого 2024 року під час виконання чергового бойового завдання.

Прощалися із воїном на набережній Незалежності. Віддати шану військовому прийшли рідні, друзі, колеги зі станції екстреної медичної допомоги, міський голова Богдан Андрійв, військові, містяни.

Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвоне служіння в лавах Збройних Сил. Поховали Ференца Сімйона на Пагорбі Слави.

У Героя залишилися батьки, дружина, донька. **Вічна пам'ять і шана захиснику!**

"Вікіпедія" пише, що шваби – це німці, котрі розмовляють швабським, або південнонімецьким діалектом німецької мови. В Ужгороді же швабами колись називали всіх німців, не розбираючись, яким там діалектом вони розмовляли. Нині від ужгородських швабів залишилася лише назва вулиці – Швабська. Про колонію же німців, котрі приїхали до міста в кінці XVIII століття, на жаль, відомо досить мало. Нині ми розкажемо про останніх швабів вулиці Швабської, потомків колишнього голови і "бірова" німецької громади Іштвана (Штефана) Кеслера.

Будинок Кеслера на вулиці Швабській нині затиснутий з усіх боків сучасними торго-

почали налагоджувати побут на виділеній містом спеціально для німецької колонії вулиці Минайській (попри розповсюдженій міф, ця вулиця здавна ніколи

во-офісними забудовами. Його власникам бізнесмени не раз і не два пропонували продати ділянку зі спорудами, звісно, аби знести їх, як це сталося з іншими старими будівлями на цій вулиці. Однак потомки Іштвана Кеслера, людини, котра 20 років керувала німецькою громадою, була неформальним її суддею і представляла німців у міському представництві (аналогу нинішньої міської ради), навідріз відмовляються продати фамільний будинок. Онучка Кеслера Катерина Дуфінець (у дівочтві Рінгер) кілька років тому розповідала: цей будинок із клаптиком двору – єдине, що ще залишилося від земель і колишнього багатства їхньої родини, тож продати його нині потомки не мають морального права.

Пані Катерина, розповідаючи про свою родину, розкладає на столі поживтілі документи. Їй було відомо, що 7 німецьких родин, серед яких були і її предки з батькової та маминої лінії, приїхали до Ужгорода ще у XVIII столітті. Дослідники життя німців на Закарпатті (зокрема І. Грибанич і Г. Павленко) зазначають у своїх працях, що таких організованих приїздів німецьких груп було кілька, перші же 20 родин справді оселилися в Ужгороді у 1776 році (називають також інший рік – 1786). Німцям пообіцяли, що на новому місці їх чекатимуть земельні наділи, готові будинки, майстерні й худоба. Однак більшість переселенців обіцяного не отримали, тож частина з них одразу ж поїхала геть, а інші

офіційно не називалася Швабською, отримавши таку назву вже за незалежної України).

З часом німецька колонія в Ужгороді розросталася, сюди прибували нові родини з німецького Зальцбурга та Рейнсько-Франкського Пфальцу. Родина ж Кеслерів, про яку ми розповідаємо, була ще в першій групі переселенців, тобто приїхала до Ужгорода ще у 1776 чи 1786 році. Імена тих перших ужгородських Кеслерів, на жаль, не збереглися. Нині потомки лише знають, що вже в Ужгороді у 1830-му народився Ондраш Кеслер, котрий у 1857-му одружився з Котолін Фукс – теж німкеню, народженою в 1839-му. Відомо, що подружжя займалося сільським господарством, мало багато землі, худобу. З дев'ятьох їхніх дітей до дорослого віку дожили лише шестеро. Одним із синів цього подружжя й був Іштван (або як його називали "за чехів" Штефан) Кеслер, народжений 4 квітня 1877 року.

Іштван закінчив 8 класів горожанської школи, далі ж не навчався, бо мусив допомагати матері, котра у 1988-му овдовіла, вести велике домашнє господарство. На той час ужгородські німці мали величезні площі земель в Ужгороді та його околицях. Вирощували городину, кукурудзу, утримували худобу, фактично годуючи все місто, поставляючи на столи ужгородців м'ясу та молочну продукцію, овочі та кукурудзяне борошно.

Кеслери мали великі земельні ділянки біля залізнично-

го вокзалу, в районі вулиці В. Комендаря (Джамбула), біля колишнього м'ясокомбінату. Худобу випасали на своєму пасовиську в Минаї. Власне, й на самій тодішній вулиці Минайській, де з 1840 року й досі стоїть будинок Кеслерів, у родині був величезний двір, який простягався аж до нинішньої вулиці С. Добоша (Пархоменка). На цій ділянці росла городина, а ще стояли корівники, свинарники, курятники, приміщення, де зберігалося сіно. На збір урожаю Кеслери, як і інші німецькі родини, які займалися сільським господарством, запрошували з навколишніх сіл селян. Кажуть, що саме німці перетворили тодішні околиці Ужгорода з непролазних хащ на акуратні упорядковані городи, на яких працювали з ранку до вечора всіма своїми великими багатодітними сім'ями.

Німецька громада була дуже дружною. З документів Кеслерів видно, що хресними батьками їхніх дітей протягом двох поколінь були лише німці: Фукси, Рінгери, Крони, Корни, Пушавери, Шоопи. Шлюбні вони також укладали фактично з сусідами. Спільно громада володіла й лісом, в якому заготовлювали дрова для опалення будинків взимку. Цей ліс, дорогою з Ужгорода на Циганівці, люди досі називають швабським. Та навіть при такій згуртованості німці не змогли зберегти своєї національної ідентичності. Вже через кілька поколінь вони перестали дотримуватися своїх традицій, а за відсутності школи з німецькою мовою викладання, згодом забули й мову. Навіть Іштван Кеслер, голова швабської громади, зовсім не знав німецької, говорив і молився угорською мовою. Скажемо також, що всі ужгородські німці були ревними римо-католиками, кожної неділі обов'язково ходили до церкви й ніколи не працювали у релігійні свята.

Повертаючись же до Іштвана Кеслера, розкажемо, що у 1902 році він одружився зі своєю сусідкою Марією Кеслер. Вона мала таке ж прізвище, але не була його родичкою, хоч також походила з німецької родини, яка приїхала до Ужгорода ще в першу хвилю переселення. Жила Марія в будинку, який стояв навпроти Іштванового (нині на його місці – великий загороджений пастир). У цього подружжя народилося аж 12 дітей, однак до дорослого віку дожили лише восьмеро з них. Іштван Кеслер був людиною принциповою і порядною, саме тому його протягом 20 років після громада обирала своїм

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ОСТАННІ ШВАБИ ВУЛИЦІ ШВАБСЬКОЇ

старостою і "біровом" (суддею). Звісно, ці посади були не офіційними, а так би мовити громадськими. До "бірова" приходили розібратися з якимось дрібними непорозуміннями, суперечками, проханнями. Представляв Іштван Кеслер громаду і в міському представництві, але депутатство ніяк не впливало на його основне заняття – землеробство й тваринництво. Він і будучи міським депутатом продовжував гнути спину на своїх численних городях.

Велика й заможна сім'я Кеслерів продовжувала жити у невеличкому будинку на тодішній вулиці Минайській. Марія не раз казала чоловікові: "Штефі, давай побудуємо більший будинок!". Та він не погоджувався, відповідав, що краще купити ще землі, адже має чотириох доньок, яких мусить видати заміж і забезпечити хорошим приданом. Він дотримав слова і справді видав трьох доньок, подарувавши їм великі земельні наділи. Лише одну, Моргіт, не хотів відпускати від себе, хоч і мав пропозиції, бо через дитячий параліч вона не могла жити повноцінним життям.

Трагічну долю мав і найстарший син – теж Іштван. Хлопець, на якого батьки поклали багато надій, вважаючи його основним продовжувачем сімейної справи, у 1944-му був викликаний радянською владою на кількадевні роботи з відновлення краю після війни. Він міг сховатися, як це зробили багато інших місцевих німців, та оскільки був таким же принциповим і порядним, як його батько, відкрито і з готовністю пішов на ці роботи. Як ми всі знаємо, закінчилося це тим, що німців разом з угорцями вивезли за межі краю, а кількадевні роботи перетворилися на роки поневірянь у радянських таборах. Сліди Іштвана зникли у фільтраційному таборі в Самборі. Там його востаннє бачили знайомі, котрі також розповідали, що в тому таборі лютував черевний тиф, від якого помирала велика частина бранців. Рідні шукали Іштвана багато років, писали у всі інстанції, однак жодної інформації про його пересування з Самбору не знайшли, а тому припускають, що він там захворів на тиф і помер.

Зникнення сина сильно вдарило по здоров'ю Іштвана Кеслера-старшого. Добила ж його нова влада, яка поступово забирала в його сім'ї землю: спочатку ділянки біля вокзалу і м'ясокомбінату, а потім і задній двір дому. Ще деякий час сім'я жила за рахунок худоби й городу в дворі. Марія продавала на базарі домашній сир, молоко, дуже великі й смачні пучки салату, кропу тощо. Коли ж у 1954-му до них прийшли й забрали корів, а також весь сільськогосподарський реманент, Іштван Кеслер зовсім здав і через три роки помер.

Згадуючи про швабів вулиці Швабської, треба також розповісти про хрест, який здавна розташовувався фактично в кінці німецького поселення. Багатій Мігай Рінгер, одружившись із Марією Сенгетовською, встановив у 1907 році білий кам'яний хрест на тодішній вулиці Минайській. Він простояв там багато років, аж поки у 1950-х радянська влада його не знесла, захо-

вавши на старому цвинтарі на вулиці Капушанській. Люди його знайшли і встановили в глибині цвинтаря, досі запалюють під ним свічки. На початку 1990-х років потомки Рінгерів і Кеслерів хотіли повернути фамільний хрест на старе місце, однак він був у такому стані, що переносити його не ризикнули. Тоді греко-католицька громада встановила на тому місці (нині це перехрестя вулиць Швабської-Ю.Жемайте) інший хрест, який можна побачити там і зараз. А старий кам'яний досі збережений в кущах старого цвинтаря – як втрачена згадка про ужгородських швабів.

Оригінальний "швабський" хрест

Іштван Кеслер з дружиною і дітьми

Іштван Кеслер з дружиною і дорослими дітьми

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

БО «Карітас-Закарпаття» уже багато років працює в Ужгороді з молоддю з ментальною інвалідністю. Ідея створення центру, де такі молоді люди могли би збиратися, спілкуватися і навчатися новому, належала їхнім батькам. Бо якщо для малих дітей із ментальною інвалідністю є центри, спеціальні заняття, табори тощо, то молодь і дорослі люди були залишені самі на себе, часто не маючи можливості спілкуватися, веселитися, навчатися новому в колі своїх однолітків.

Нині таке місце в Ужгороді є. Працює центр благодійної організації «Карітас-Закарпаття» на вул. Цегольнянській, 1. Туди щодня за бажанням приходять молодь із ментальною інвалідністю, котра має чимало корисних і цікавих активностей. Крім цього, 22-х студентів центру (молодих людей тут називають студентами, оскільки вони щодня навчаються чомусь новому) залучають і до практики в соціальних майстернях та інклюзивній кав'ярні «Янгол», про яку ми розповідали нещодавно. Деякі майстерні працюють уже кілька років, інші лише запускаються. Наразі студенти центру мають можливість активно практикуватися завдяки новому проєкту, виграному в рамках цьогорічного ідеятону «Створи свій Ужгород: інтегрований, інклюзивний, безпечний», організованому Ужгородською міською радою. БО «Карітас-Закарпаття» подав на ідеятон проєкт «Соціальні майстерні для осіб з інвалідністю», став одним із переможців, тож до вересня має фінансування й технічну підтримку від ІСАР Єднання та сприяння Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні, Європейського Союзу та «EU4Recovery – Розширення можливостей громад в Україні».

Керівниця БО «Карітас-Закарпаття» Ольга Принцовська розповідає, що завдяки проєкту з'явилася додаткова можливість забезпечити студентам протягом літа активну денну діяльність. Можливо, ви бачили на ярмарках і на різних масових заходах у місті молодих людей із ментальною інвалідністю, котрі продають красиві свічки. Ці вироби були виготовлені в одній із найлюбленіших майстерень центру БО «Карітас-Закарпаття» – свічкової. Вона працює вже п'ять років, але, на жаль, час від часу простоє, оскільки в організації не завжди є кошти на закупівлю матеріалів, зокрема парафіну. Нині ця майстерня нарешті має змогу працювати на повну потужність, студенти активно виготовляють свічки, працюють з новими, нещодавно закупленими формами, тож запаси продукції активно поповнюються, а студенти щодня мають корисну й цікаву зайнятість.

Щодня і вже давно діє інша майстерня – з приготування їжі. Вона є, можна сказати, виробничою необхідністю, оскільки студенти перебувають у центрі протягом усього дня, там же мають обід. Від самого початку створення центру студенти допомагали своїм батькам-волонтерам приготувати обід, згодом же молодих

людей почали все більше залучати до цієї діяльності і нині це стало їхнім щоденним обов'язком. «Студенти готують кожного дня під наглядом дорослого асистента, – розповідає Ольга Принцовська. – У вівторок, середу й четвер це прості страви на обід: макарони з сиром, салати тощо. А в понеділок і п'ятницю, як правило, щось випікаємо: піцу, булочки, рогаики. Навчити молодь із ментальною інвалідністю готувати хоча би щось просте – це крок до їхньої самостійності. Майстерня з приготування їжі є дуже популярною серед студентів. Для них важливо разом готувати, потім разом це з'їсти, почути по-

хвалу і слова подяки від інших студентів. Люблять вони навіть прибирати на кухні: залюбки складають посуд в посудомийну машину, протирають поверхні, підмітають тощо. Чергування на кухні є одним із найлюбленіших у наших студентів, хоча буває, що хтось і не хоче долучатися. Ми це розуміємо: у нас теж бувають дні, коли не хочеться нічого робити на кухні. Ми не примушуємо молодих людей у таких випадках. За роки роботи вже розуміємо, хто з ким залюбки працює у парі, у кого яка діяльність виходить краще, а кого не варто чіпати, коли він без настрою».

Майстерня з приготування їжі, крім щоденної діяльності, також долучає студентів до приготування смаколиків для інклюзивної кондитерської «Янгол». Нещодавно у вітринах кав'ярні з'явилася новинка – шоколадні цукерки ручної роботи. Саме їх власними руками під наглядом професійного кондитера виготовляють молоді люди з ментальною інвалідністю в рамках денної зайнятості. Процес їм неабияк подобається, ще б пак – стільки шоколаду навкруги!

СОЦІАЛЬНІ МАЙСТЕРНІ ДЛЯ МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ – новий проєкт «Карітас-Закарпаття»

З великою охотою відвідують студенти центру «Карітас-Закарпаття» і заняття в гончарній майстерні. Власної обладнаної майстерні центр не має, тож у рамках проєкту з молоддю на своїй базі працює майстерня Юлія Єгорова. Кожен із 22 студентів протягом літа має змогу двічі на місяць відвідати заняття з гончарства, навчитися працювати з гончарним кругом і спробувати виліпити виріб із глини своїми руками.

«Наймолодшою» в центрі є майстерня з принтування (нанесення зображень на тканину й посуд). Хоча процес технічно й складний – треба витримати температурний режим тощо – молодь на цьому етапі наполовину вчиться. Кожен зі студентів уже зіпсував у процесі навчання кілька футболок, однак досвід у будь-якій роботі здобувається повторенням і помилками. Для роботи майстерні вже закуплені футболки й сумки-шопери, на які студенти наліплюватимуть патріотичні наліпки й добрі побажання. Коли молодь освоїть принт на тканині, перейдуть до спроб нанести наліпку на чашку. Незабаром ці вироби можна буде побачити й придбати за благодійний внесок в інклюзивній кав'ярні «Янгол» та на ярмарках, в яких братимуть участь студенти. Отримані кошти підуть на закупівлю матеріалів, аби соціальні майстерні не припинили роботу, забезпечуючи в подальшому потребу в денному догляді за молодими людьми з ментальною інвалідністю.

Наразі 22 студенти центру БО «Карітас-Закарпаття» поділені на 3 групи й щодня чергують діяльність: коли одна група готує обід, друга виготовляє свічки або принтує, третя відвідує гончарню майстерню. Також по кілька студентів щодня долучаються до практики в інклюзивній кав'ярні «Янгол», де навчаються тонкощам роботи офіціантів. На жаль, результативність роботи соціальних майстерень нині часто залежить від графіка відключень електроенергії. Тоді студенти мають іншу зайнятість та активності.

хочуть навчитися коректно спілкуватися з людьми з ментальною інвалідністю або грамотно висвітлювати події, пов'язані з цією темою. Тож 31 липня, об 11:00, в приміщенні майстерні-кав'ярні «Янгол» на вул. Цегольнянській, 1, можна буде познайомитися зі студентами центру, взяти участь у спільному майстеркласі, поспілкуватися й отримати заряд добра.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кваліфікованими кадрами на вільні робочі місця:

- бариста – заробітна плата 26000 гривень – Зустріч відвідувачів, у разі потреби – поради у виборі, одержання замовлення, пробивання чеків на касовому апараті, розрахунок з ним; приготування кавових напоїв/коктелів, підтримувати робоче місце в чистоті; проведення інвентаризації; поповнення асортименту на барі.
- сортувальник у виробництві харчової продукції (змішування продуктів харчування та напоїв) – заробітна плата 8000 гривень – сортування харчової продукції (кави) видалення сторонніх домішок, гілочок, сміття, камінців.
- продавець непродовольчих товарів

- заробітна плата 10000 гривень – Продавець-консультант непродовольчих товарів. Консультація, реалізація та підбір жіночого та дитячого одягу.
- слюсар-сантехнік – заробітна плата 20000 гривень – Знає та застосовує у діяльності: принцип дії, призначення та особливості ремонту санітарно-технічних трубопроводних систем центрального опалення, водопостачання, каналізації, газопостачання та водостоків; види основних деталей санітарно-технічних систем, з'єднань труб та кріплення трубопроводів; способи свердління та пробивання отворів; правила поведіння з балонами з киснем та ацетиленом та їх транспортування.

- водій-інструктор – заробітна плата 18000 гривень – Навчання учнів правильної їзди на авто, бажано атестат інструктора, права категорії В.
- касир торговельного залу – заробітна плата 17000 гривень – Касир АЗС, обслуговування відвідувачів АЗС (продаж палива та супутніх товарів магазину).
- механік з ремонту устаткування – заробітна плата 20000 гривень – Безпечення безперебійної роботи обладнання консервного цеху, діагностика поломок, ремонт, накладка і обслуговування устаткування.
- оператор комп'ютерного набору – заробітна плата 9500 гривень – Оператор

комп'ютерного набору, обробка зображень, що заключається в анотації, виділення об'єкта в його середовищі. Якщо під час роботи виникає форс-мажорна ситуація (світло, інтернет тощо), години потрібно відпрацювати, коли з'явиться можливість. платформа автоматично рахує час зміни та час активної роботи. Є 1 година обідньої перерви.

За детальнішою інформацією звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського обласного центру зайнятості: м.Ужгород, вул. А. Новака, 45.
Контактні телефони: +380508005590, +380442449486.

Доля цього воїна була незвична від самого народження 4 квітня 2002 року. Його батьки – Олександр Гапак та Крістіна Штефаняк почали зустрічатися з випускного вечора в Ужгородській школі № 6, де ходили в паралельні класи. У 20 років одружилися, а у 1998 році в них з'явився первісток, названий на честь батька. Дитина після народження почала відчувати себе дедалі гірше і гірше, а через півтори місяці померла. Лікарі навіть не змогли встановити діагноз.

МОЛОДШИЙ СЕРЖАНТ «ЦИТРУС»

Роман Гапак у 20 років був нагороджений двома бойовими орденами

Через чотири роки в подружжя Гапаків народився другий син, якого назвали Романом. І знову повторилася та ж історія. Дитина втрачала вагу, не хотіла їсти, ставала млявою. Однак навчені гірким попереднім досвідом, батьки негайно доклали всіх зусиль, аби поїхати на обстеження до Угорщини, де в клініці Дебрецена встановили рідкісне генетичне захворювання – андрогенітальний синдром. Один із наднирників не виробляв гормони солі, що за кілька тижнів призводило до фатальних наслідків. Вихід був лише у щоденному вживанні гормонів, яких бракує.

Тому до кінця своїх днів Роман Гапак трічі на день мусив ковтати пігулки.

Перші три роки для батьків були дуже важкими: постійні викиди швидкої, лікування в реанімації. Однак із часом молодий організм адаптувався, і життя потекло рівніше, хоча раз на рік слід було їздити до Угорщини на обстеження, здавати комплексні аналізи. Через складне захворювання Роман отримав третю групу інвалідності.

Найдивніше в цій ситуації було те, що хлопчик мавив військовою службою. У десять років мавин колега, який служив у прикордонниках, подарував малому свою військову форму. Роман був у захваті, коли мати її підшила, і школяр міг у ній ходити вдома. На городі у батька викопав собі окопчик, аби гратися у солдата.

Роман дивував серйозним характером, цілеспрямованістю, логічним мисленням, ошадністю. Вчителі відзначали його начитаність, широкі позашкільні знання. Він був геть не подібний на своїх однолітків, які надавали перевагу розвагам, гулькам, байдкуванню. З малих років він був упевнений, що стане військовим. Коли мати заперечувала, що його не візьмуть до армії за станом здоров'я, навіть ображався. Хоча сам був невисокого зросту (163 сантиметри) і худорлявої комплекції (до шістдесяти кілограмів), посилено займався фізичною підготовкою.

Після закінчення тієї ж Ужгородської ЗОШ № 6 імені Гренджі-Донського Роман сз нетерпінням чекав, коли йому виповниться 18 років, аби піти служити. І влітку 2020 року, не дочекаючи осіннього призову, прийшов у військкомат писати заяву на контрактну службу. Медики не хотіли давати такий дозвіл, тож довелося викликати військового комісара, який вислухавши гаряче прохання юнака, пішов йому назустріч.

Так Роман потрапив в 15-й окремих гірсько-штурмовий батальйон, що дислокується в Ужгороді, де, до речі, в тій же першій роті служив і його вітчим Євген Сластьон. Спочатку новобранець вивчав ремесло гранатометника, та так вправно, що був визнаний кращим на бригадних навчаннях. Всі відзначали його неймовірне бажання досконало опанувати справу, за яку брався. Він обкладався літературою, розбирав і збирав гранатомет до пізньої ночі, поки не відчував його, як власну руку.

За любов до цитрусових, які міг їсти, як яблука, обрав собі псевдо «Цитрус». Вочевидь, це був один із проявів його захворювання, через що не відчував надзвичайну кислотність лимонів.

У квітні 2021 року 19-річний юнак поїхав у свою першу ротацию в АТО, яку ужгородські штурмовики проводили на Луганщині, а далі їх перекинули під Маріуполь. У тому ж році Роман Гапак здобув омріяний сірий берет з едельвейсом, який видається тільки найкращим бійцем, що проходять спеціальне випробування. Тоді ж заочно вступив на історичний факультет Ужгородського Національного університету. Історія його була давнім захопленням, любив читати, а в його особистій бібліотеці знайдете книжки таких різних авторів, як жахи Лавкрафта, «Принципи ведення війни» Кляузевича, повчання самураїв, комікси.

Побачивши здібності і запал молодого солдата, його направляють на навчання в знамениту «Десну» на оператора-навідника БМП, заступника командира відділення. Звіди Роман повернувся вже молодшим сержантом і перепідписав новий контракт на три роки.

Із ротации ужгородський батальйон повернувся наприкінці грудня 2021 року. А вже 19 лютого по тривозі вирушив на Схід. Разом із механіком-водієм Леонідом Магдюком вони на БМП-2 зустріли початок війни у степах Луганщини та Донеччини. Перша і друга роти були направлені на підсилення до Волновахи, яку безупинно штурмували російські війська.

На жаль, у першому ж бої виявилось, що гармата і кулемет бойової машини заклинили, тож довелося воювати піхотинцями. Загалом оборонці міста, яких було до тисячі, два тижні стримували наступ росіян, які переважали їх у десять-двадцять разів, нещадно розносячи з вертольотів і літаків невеличке місто. Бої тривали у житловій забудові, і Роман проявляв особисту сміливість, викликавши стати зв'язковим між командиром роти Юрієм Михайлюком та їхньою групою, яка тримала оборону трохи далі разом із десантниками. Спритний, швидкий хлопчина пробігав прострілювану ворогами зону, аби отримати інструкції. Зв'язку по рації вже не було.

Коли отримали наказ про відхід, перша рота на кількох вцілілих бойових машинах піхоти, покидала місто під обстрілом, вивозячи на собі оборонців із різних військових підрозділів. На щастя, БМП-2 Романа Гапака та Леоніда Магдюка, яке ще їздило, але вже не стріляло, вдалося вирватися з оточеного

міста без втрат. Обидва за бої у Волновасі були нагороджені 13 квітня 2022 року орденом «За мужність» третього ступеню, а командир першої роти Юрій Михайлюк – званням Героя України. Завдяки стриманню ударного угруповання росіян біля Волновахи вдалося організувати подальшу оборону Донеччини.

Другий орден Роман Гапак отримав за бої під Білогорівкою на Луганщині. Сюди вони

прибули у квітні 2022 року на новій БМП-2, яку їм видали з резерву. Встигли її перевірити у кількох боях, коли Роман розніс із 30-міліметрової гармати прорив чеченців на цвинтарі села Стара Краснянка та підпалив з кулемета російську вантажівку з боєкомплектом у селі Терни.

Росіяни розвивали свій загальний наступ і готувалися форсувати Сіверський Донець. Тому командування роти розмістилося у Білогорівці, а пости були поставлені за течією річки, аби спостерігати за ситуацією. Четверо ужгородських штурмовиків (Роман Гапак, Ігор Брезанський, Леонід Магдюк, Віталій Перерва) та десяток новоприбулих шахтарів з тероборони Червонограда Львівської області зайняли позицію на пляжі колишнього піонерського табору за двадцять кілометрів від Білогорівки. Тут за картами значився брід – наймілкіше місце для переходу через річку. Місцями Сіверський Донець сягає глибини кілька метрів.

За чотири кілометри знаходився другий пост. Ситуація виглядала настільки спокійною, що хлопці, приїхавши, навіть скупалися. Як розповідає Леонід Магдюк, вже наступного дня їх обстріляли з другого берегу. Такі обстріли тривали два тижні і відчутно було, що вони здійснюються не просто так. Тому БМП-2 сховали в безпечніше місце.

Травневого дня Леонід почув виразний шум з того боку, який нагадував прокладку дороги. Увечері їх повідомили з наступного посту, що взяли полоненого,

який попередив про ранковий штурм на їхній ділянці.

О четвертій ранку в глибокому тумані вони помітили вогники російської техніки. До протилежного берега було менше сотні метрів. Тому вдарили з усього, що мали – гранатометів, переносних протитанкових комплексів, стрілецької зброї. Єдине БМП-2 начальство заборонило використовувати. Мовляв, занадто крупна ціль для противника. Бій тривав з ранку до полудня. Вдалося підбити понтонну та іншу техніку, що загальмувало переправу. У відповідь росіяни «прасували» їх з усього, що могли, методично знищуючи дерев'яні будиночки табору відпочинку. В тому шквальному вогні згоріло й їхнє БМП.

Двічі проводилася евакуація поранених, так що зрештою на березі Сіверського Дінця їх залишилося п'ятеро: Роман Гапак, Леонід Магдюк і три «тереошники». Коли вже не було чим стріляти, і вони були змушені відійти.

Згодом зуміли відплатити росіянам, які переправилися через річку і закріпилися у колишньому піонерському таборі. 9 травня 2022 року була проведена спецоперація, коли вночі групою із залученням бійців із сил спеціальних операцій, що мали прилади нічного бачення, вони прокралися у ворожий тил.

Коли почався домовлений обстріл, росіян побігли у викопані сховища ближче до пляжу. У цю мить Роман Гапак із кількома товаришами розстріляли з переносних протитанкових комплексів усі десять ворожих БМП-2, які були приховані далі від річки.

Леонід Магдюк згадує, що командир йому доручив пригнати російську БМП-3, яка вирізняється потужнішою зброєю і обладнанням. Але, на жаль, такої там не виявилось. При цьому ніхто із загону, який брав участь у цій операції, а це десятки чоловік, що прикривали і забезпечували прохід, не був навіть поранений. Згодом російське угруповання змушене було відступити з цього плацдарму, втративши чимало техніки. За бої у Білогорівці Роман Гапак 3 червня 2022 року був нагороджений орденом «За мужність» другого ступеню.

Вчоргове втративши БМВ та відчувши азарт від успішно проведеної операції, Роман Гапак згадав свою попередню спеціальність гранатометника. Разом із побратимом Марком Рейнхардом, який колись служив у спецназі, вони удвох почали здійснювати полювання за ворожою технікою. Обвішані американськими «джавелінами», польськими «комариками» та іншими західною та вітчизняною зброєю, вони виходили у небезпечні рейди сірою зоною, попередньо вистеживши свою «жертву» дронами.

«Сам невеличкого зросту, Роман ніс на собі стільки зброї,

що я дивувався», -- згадує Леонід Магдюк. – Він справді нагадував мураха, що тягне більше, ніж важить сама». Пам'ятає, як хлопці знищили російський танк, який досаджав батальйону прикрими обстрілами.

Однак постійне фізичне і стресове перевантаження далося знаки організму, який, до того ж, мав свої хронічні проблеми. Роман опинився в госпіталі, а далі перевівся в пункт постійної дислокації батальйону в Ужгород. Відновившись, потрапив у резервну роту, де перебували бійці зі статусом обмежено придатних. Однак це було не для його запальної душі. З березня 2023 року він знову знаходиться у Запорізькій області, де служить інструктором для новобранців.

А з літа пройшов уже третій свій військовий вишкіл, вивчившись на оператора безпілотних літальних апаратів (БПЛА). Як зазначають побратими, Роман завжди любив вчитися чомусь новому. Майже рік молодший сержант Гапак керує відділенням ударних дронів «Немезіс», прозваних росіянами «бабою Ягою» за їхню руйнівну силу. (Може переносити до 12 кілограмів вибухівки). За цей час під його керівництвом було знищено близько сорока одиниць техніки, в тому числі -- танки, міномети, гармати, БМП. Ця робота цілком відповідала фізичному стану Романа, адже потребувала більше інтелектуальних зусиль.

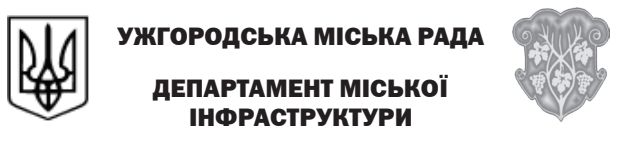
На жаль, у ніч на 27 травня 2024 року Роман Гапак разом із напарником загинув неподалік лінії фронту біля Роботина в селі Мали Щербакі, Побратим Павло Бескид розповідає, що хлопці виїхали на місце підняти безпілотник, який посадив ворожий засіб радіоелектронної боротьби (РЕБ). І там їх накрив російський обстріл.

Романові було всього двадцять два роки, але на свій короткий вік устиг чимало. Його послужний військовий список вражає. Посилено допомагав мамі та молодшій сестричці Вероніці, якій цього року виповнюється брата. (Ще має восьмирічного десь у батьківській родині). Думав про мирне життя, готуючись до цього, як завжди, ґрунтовно – відремонтував мамину квартиру, купив нову для себе. Майже півроку в нього в Ужгороді жив побратим Марк Рейхард, з яким разом полювали на російську техніку і котрий отримав важке поранення, наступивши на міну.

Був настільки скромним, що мати про його бойові ордени дізналася випадково, читаючи нагородний список, в якому був її знайомий. Не любив піару, публічності. Портретні фотографії залишилися тільки з випускних альбомів та ті, що зробив пресофіцер 128-ї бригади Ярослав Галас під час інтерв'ю.

І лише російські вбивці завадили цьому сміливому і сильному білявому юнакові реалізувати успішну життєву програму. Похований Роман Гапак на Пагорбі слави в Ужгороді. Знайомі воїна закликають підписати петицію про присвоєння йому звання «Героя України».

Олександр Гаврош, Ужгород Спецпроект «Герої Закарпаття»

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА

ДЕПАРТАМЕНТ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

ДО УВАГИ ВЛАСНИКІВ САМОВІЛЬНО ВСТАНОВЛЕНИХ МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ/ТИМЧАСОВИХ СПОРУД НА ТЕРИТОРІЇ УЖГОРОДА!

Департамент міської інфраструктури повідомляє, що пунктами 1,2 рішення виконкому 24.07.2024 року № 367 «Про демонтаж тимчасових споруд» визнано такими, що підлягають демонтажу самовільно встановлені тимчасові споруди/малі архітектурні форми, що знаходяться на землях територіальної громади міста та розміщені без правовстановлюючих документів органу місцевого самоврядування.

Рішення підлягає добровільному виконанню протягом 10 календарних днів із дати його оприлюднення.

- ІДЕТЬСЯ ПРО:**
- обмежувач руху, шлагбаум та навіс на вул. Дмитра Клімпуша (між будинками № 5 та № 2 В);
 - обмежувач руху (бетонні конструкції, клумби) на вул. Івана Фогорашія;
 - обладнання для пересувної торгівлі (лоток для продажу кукурудзи) на наб. Незалежності;
 - тимчасову споруду «павільйон торговельного призначення» на просп. Свободи (поруч із 16-поверховим будинком);
 - обмежувач руху «шлагбаум» на вул. Петра Лінтура (біля будинку № 15);
 - обмежувач руху «шлагбаум» на вул. Олександра Хіри (поруч з будинками № 17-19);
 - тимчасову металеву споруду на вул. Капушанській, 56А.

А також самовільно встановлені малі архітектурні форми (вивіски), що розміщені без правовстановлюючих документів органу місцевого самоврядування, за адресами:

- вул. Капушанська, 19 (Летючий голандець);
- вул. Капушанська, 19 (Аптека «Подорожник»);
- вул. Капушанська, 21 (Лікувально – діагностичний центр «Астрамед»);
- вул. Капушанська, 21 (Аптека «МЕД Сервіс»);
- вул. Капушанська, 21 (Аналізи «Астра Діа»);
- вул. Капушанська, 5 (Meest пошта);
- вул. Капушанська, 9 (Магазин «Зіна»);
- вул. Капушанська, 11 Б (Оптика);
- вул. Капушанська, 11 Б (Сімейна офтальмологія);
- вул. Капушанська, 11 Б (Акордбанк);
- вул. Капушанська, 13-1 (Система очистки води);
- вул. Капушанська, 15 (Медтехніка);
- вул. Капушанська, 15 (Аптека «D.S»);
- вул. Капушанська, 21 (Магазин «Фокстрот»);
- вул. Капушанська, 27 (Аптека «Подорожник»);
- вул. Другетів, 82/1 (Центр зору);
- вул. Швабська, 51 (NNB);
- вул. Андрія Новака, 16 (Салон краси);
- вул. Андрія Новака, 16 (Солярій);
- вул. Андрія Новака, 16 (Салон «Tatto»);
- вул. Андрія Новака, 16 (Обмін валют);
- вул. Андрія Новака, 16 (Туристична агенція «Твоуа»);
- просп. Свободи, 29/33 (Магазин «Спорт»);
- наб. Незалежності, 9 (Сирне королівство);
- пл. Корятовича, 2 (Магазин «Амбар»);
- вул. Берчені, 32/6 (Стоматологія «Dental Lab»);
- вул. Корзо, 17 (Ювелірний магазин «AURUM»);
- вул. Минайська, 29А (Пивна точка).

Враховуючи вищезазначене, прохання власними силами здійснити демонтаж самовільно встановлених ТС/МАФ до 8 серпня 2024 року, в протилежному випадку за несвоєчасний демонтаж відповідних конструкцій на встановлених власників буде накладено штрафні санкції згідно з вимогами чинного законодавства. Демонтаж здійснять силами комунальних служб міста, компенсація витрат за це покладатиметься на власників зазначених конструкцій.

Телефон для довідок 61-41-90.
Наголошуємо, що акти виконавчого комітету Ужгородської міської ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, враховуючи статтю 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

ВАКЦИНИ ПРОТИ ГЕПАТИТУ С НЕ ІСНУЄ

Гепатит С — захворювання печінки, зумовлене вірусом гепатиту С; вірус може спричиняти як гостру, так і хронічну інфекцію.

ОСНОВНІ ФАКТИ

- Інфікування вірусом гепатиту С відбувається внаслідок контакту з інфікованою кров'ю (зазвичай достатньо незначної кількості зараженої крові щоб інфікуватися) під час вживання наркотиків ін'єкційно, здійснення небезпечних ін'єкцій та інвазивних медичних маніпуляцій, переливання крові та її компонентів.
- За даними ВООЗ, 71 млн людей у світі страждає на хронічну інфекцію вірусом гепатиту С.
- У значної кількості осіб із хронічною інфекцією розвивається цироз або рак печінки.
- Майже 399 000 людей помирає щороку від ВГС, переважно від цирозу та гепатоцелюлярної карциноми.

- За допомогою сучасних препаратів прямої противірусної дії можна вилікувати більш як 95% людей з інфекцією гепатиту С, проте доступ до діагностики та лікування залишається низьким.
- Гостра інфекція ВГС зазвичай має безсимптомний перебіг.
- Близько 15–45% інфікованих осіб спонтанно позбавляються вірусу протягом шести місяців після інфікування без будь-якого лікування. У решті розвивається хронічна інфекція ВГС.
- В осіб із хронічною інфекцією ВГС ризик розвитку цирозу печінки протягом 20 років становить 15–30%.
- Антитіла, що виявляються в

організмі інфікованої людини, не захищають від повторного інфікування вірусом гепатиту С.

• Наразі не існує вакцини від ВГС.

ШЛЯХИ ІНФІКУВАННЯ

- Вірус гепатиту С передається головню через кров:
- під час вживання наркотиків ін'єкційно (спільне використання за-

СИМПТОМИ

Інкубаційний період ВГС (період від інфікування до перших клінічних проявів) складає від двох тижнів до шести місяців. У 80% випадків після інфікування немає жодних симптомів.

У деяких інфікованих людей можливі:

- виражена загальна слабкість;
- висока температура;
- втома;
- втрата апетиту;
- нудота;
- блювання;
- болі в животі;
- потемніння сечі;
- світлий кал;
- болі в суглобах;
- жовтяниця (пожовтіння шкіри та слизових оболонок).

Також можливі позапечінкові прояви хронічної інфекції ВГС:

- криоглобулінемія;
- гломерулонефрит;
- васкуліти;
- артрити тощо.

ПРОФІЛАКТИКА

Вакцини проти гепатиту С не існує, тому профілактика інфекції ВГС полягає у зниженні ризику інфікування в медичних закладах і серед уразливих груп населення, наприклад людей, що вживають наркотики ін'єкційно.

До засобів профілактики

- ВГС належать:
- застосування бар'єрних контрацептивів;
 - користування засобами разового (шприци, голки, крапельні системи, гінекологічні оглядові дзеркала тощо) та індивідуального (зубні щітки, леза для гоління, контактні лінзи) призначення;
 - користування засобами індивідуального захисту (рукавички, окуляри, фартухи тощо);
 - користування стерильним інструментарієм багаторазового призначення (манікюрний, стоматологічний, хірургічний, лабораторний, інструмент для пірсингу, татуажу тощо).

Інформація – з офіційного сайту Ужгородської міської ради

ЯК ЗДОБУТИ БЕЗОПЛАТНУ ОСВІТУ ЗА ДОПОМОГОЮ ВАУЧЕРА НА НАВЧАННЯ

Ваучер на навчання можуть отримати соціально вразливі категорії громадян (учасники бойових дій, внутрішньо переміщені особи, люди з інвалідністю) за 124 професіями або спеціальностями, роз'яснює Ужгородська філія Закарпатського обласного центру зайнятості.

Сума ваучера – 30,2 тис. грн. Якщо вартість навчання дорожче, то роботодавець або людина доплачує різницю самостійно. АЛГОРИТМ ДІЙ:

- обрати потрібну професію або спеціальність із затвердженого переліку <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0793-23#n7>;
- подати заявку <https://www.dcz.gov.ua/profnavch/voucher/form> онлайн на сайті Держслужби зайнятості або звернутися до найближчого центру зайнятості;
- надати пакет документів (паспорт; трудова книжка; документ про освіту; реєстраційний номер платника податків, а також документи, що підтверджують статус ВПО, УБД, людей з інвалідністю);
- протягом 5 робочих днів із дня надходження позитивного рішення звернутись до центру зайнятості та забрати ваучер;
- обрати навчальний заклад та укласти Договір про навчання протягом 90 днів з дати отримання ваучера.

Інформація – з офіційного сайту Ужгородської міської ради

ОГОЛОШЕННЯ

- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** Посвідчення дитини з багатодітної сім'ї, видане у 2021 році Управлінням соціального захисту населення Очаківської міської ради на ім'я Авдеєнко Олександра Василівна (12.10.2008 р.н.).
- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачений Додаток до атестата А № 342945, виданий 16.06.1990 р. випускнику середньої школи № 11 ім. Героя Радянського Союзу І.А.Анкудінова на ім'я Симочко Роман Олексійович.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 24 по 30 липня пішли з життя 19 УЖГОРОДЦІВ:

- Полторжицька Наталія Іванівна 1956 р.н.
- Говчеринець Федір Федорович 1957 р.н.
- Ананьєва Олександра Михайлівна 1952 р.н.
- Кондраш Василь Васильович 1989 р.н.
- Гайдук Євген Іванович 1981 р.н.
- Шкут Ігор Васильович 1961 р.н.
- Веденська Северина Євгенівна 1946 р.н.
- Токар Павло Вільгельмович 1981 р.н.
- Яхно Олена Іванівна 1935 р.н.
- Шипош Ганна Василівна 1959 р.н.
- Ботвінник Семен Зельманович 1938 р.н.
- Орос Павло Михайлович 1946 р.н.
- Мищенко Олександр Васильович 1957 р.н.
- Штимак Георгій Георгійович 1936 р.н.
- Безега Олександр Петрович 1987 р.н.
- Фіголь Павло Євгенович 1967 р.н.
- Бушеліч Михайло Михайлович 1995 р.н.
- Ярема Вячеслав Васильович 1957 р.н.
- Сімон Ференц Тіберійович 1970 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

ГОРОСКОП

ОВЕН

Сумніви у правильності власних вчинків можуть перешкодити реалізації давно запланованого. Перегляньте ставлення до планів на майбутнє або змініть цілі. Пасивність вам лише нашкодить.

ТЕЛЕЦЬ

Важко буде знайти спільну мову з оточенням, тому найрозумнішим девізом цього тижня стане фраза: «Більше працювати – менше розмовляти». Постарайтеся бути максимально зібраними і зосередженими на головному.

БЛИЗНЯТА

Зверніть увагу на особисте життя: всього буде багато, навіть із надлишком. Є ризик перенасититися стосунками, і ви можете втратити те, що маєте.

РАК

Тиждень сприятиме професійній активності, реалізації нових ідей та планів, які бажано проаналізувати, вивірити й усунути недоліки. Розв'яжуть всі свої ймовірні проблеми самотужки.

ЛЕВ

Час узятися до накопичених справ і нерозв'язаних проблем. Не намагайтеся зробити все водночас, починайте з найголовнішого. Друзі допоможуть подолати труднощі.

ДІВА

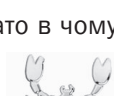
Вдалий тиждень для пізнання чогось нового. Намагайтеся стримувати емоції, уважно стежте за своїми словами – таким чином уникнете великих неприємностей.

ТЕРЕЗИ

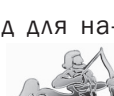
Чудовий період для прояву активності у професійній діяльності. Будьте уважними й обережними, фортуна не терпить помилок.

СКОРПІОН

Успіх у справах багато в чому залежатиме від ваших організаторських здібностей. Перешкоди і проблеми не повинні засмучувати, адже в кінцевому результаті все обернеться на вашу користь.

СТРІЛЕЦЬ

Сприятливий період для налагодження стосунків. Очікуйте на романтичні пригоди, але не віддавайте повністю почуттям, бо ризикуєте розчаруватися.

КОЗОРІГ

Багато подій та планів, але вам усе-таки вдасться встигнути скрізь і всюди. Відчуєте радість від доходів, на які ви не розраховували.

ВОДОЛІЙ

Настрій часто змінюватиметься, через що можуть бути проблеми вдома і на роботі. Виникне спокуса відмовитися від відповідального завдання, яке керівництво покладе на вас.

РИБИ

Доведеться проявити рідкісну витримку і такт при зустрічах та в бесідах. Якщо зумієте залишатися коректними, на вас чекає успіх. Можливі нові цікаві перспективи.

АНЕКДОТИ

– Чи існує життя після шлюбу?
– Вчені кажуть що існує, а навчені – що не існує...

– Розочко, я вирішив, що більше ніколи не лятимуся з тобою.
– Ні, ви тільки подивіться на нього! Він вирішив! А у мене ти спитав?

У будь-якому великому торговому центрі, окрім кімнати для дітей, має бути обладнане спеціальне місце, де можна залишити чоловіка, аби він не скиглив, ходячи з дружиною по магазинам.

Якщо тебе питають, чому в тебе кісточки на руках здерті, завжди кажи, що захищав дівчину від хуліганів.
Навколишнім не обов'язково знати, що ти не вмєш терти моркву...

Ніколи не зрозумію логіку рекомендацій інтернет-магазинів: "О-о-о, ви нещодавно купили валізу, ось вам ще 50 валіз, які можуть вам сподобатися".

...
Коли у тата є хобі, й це нумізмати-ка, – тоді весь сімейний бюджет йде на обмін нових грошей на старі.

...
– Ось ти мені скажи: пішоходи – це учасники дорожнього руху?
– Звісно, учасники.
– А чому тоді вони транспортний податок не платять?

...
Якщо ви вночі забукали у лісі, подивіться на Полярну зірку: вона дуже мала в порівнянні з вашими проблемами.

...
– Розо Марківно, а що таке кохання?
– Ой, Софочко... Це коли такі заплющуєш очі на всі його недоліки. А потім відкриваєш – а у вас уже двоє дітей.
...
– Хвороба у вас дуже цікава. Але можуть бути

ускладнення.
– Які ускладнення, лікарю?..
– З оплатою.

...
Кулінарна книга для холостяків складається з п'яти способів варіння пельменів, дванадцяти страв з макаронів та дев'яти рецептів приготування яєчні. Усі рецепти закінчуються словами: "добре поєднується з кетчупом".

ЩО БУДЕ З ОРГАНІЗМОМ, ЯКЩО ЩОДНЯ ЇСТИ ЯБЛУКА

Яблука не лише смачні самі по собі, вони ще й приносять надзвичайну користь нашому організму. Яблуко середнього розміру є хорошим джерелом клітковини, її в ньому міститься приблизно 4,8 грама. Також воно є гарним джерелом вітаміну С та невеликої кількості інших вітамінів і мінералів. Що ж буде, якщо вживати їх щодня?

Ви станете менше хворити

Знаєте приказку: "Хто яблуко раз на день з'їдає, хвороби та лікаря не знає". Яблуко є чудовим джерелом вітамінів і антиоксидантів, які допомагають зміцнити вашу імунну систему та захистити клітини від окисного пошкодження.

Вони покращують травлення

Яблука багаті клітковиною, яка сприяє хорошій роботі кишківника та допомагає регулювати травлення. Вони містять пектин, тип клітковини, який діє як пребіотик у вашому кишковому мікробіомі та кверцетин, що зупиняє ріст шкідливих мікробів. Оскільки харчові волокна не перетравлюються, пектин досягає товстої кишки неушкодженим, сприяючи росту корисних бактерій. А здоровий кишківник часто є ключем до кращого здоров'я.

Природна клітковина для апетиту

Клітковина в яблуках змушує вас відчувати ситість, що може допомогти контролювати апетит і уникати перекусів, тож ви зменшите ймовірність набору ваги. Клітковина допомагає уповільнити травлення, тому ви довше відчуваєте ситість.

Здорове серце

Антиоксиданти в яблуках можуть допомогти знизити рівень поганого холестерину в організмі та поліпшити здоров'я серця. Це може бути пов'язано з наявністю в яблуках флавоноїдів, які зменшують запалення та захищають здоров'я серця. Яблука також багаті розчинною клітковиною, яка може допомогти знизити артеріальний тиск і рівень холестерину, обидва з яких є факторами ризику серцево-судинних захворювань.

Підтримка здоров'я мозку

Регулярне споживання яблук покращує когнітивні функції та знижує ризик нейродегенеративних захворювань, таких як хвороба Альцгеймера. Вживання яблук може допомогти зменшити окислювальні процеси, запобігти занепаду розуму та уповільнити ознаки старіння.

УЛЮБЛЕНИЙ ПРОДУКТ ДОВГОЖИТЕЛІВ: ІЗ НИМ ПРОЖИВЕТЕ 100 РОКІВ

Лікарі рекомендують обов'язково їсти сало, бо воно попереджає старечі захворювання, позитивно впливаючи на імунітет і процеси травлення. Розповідаємо, чим корисне сало, що відбувається з організмом, якщо їсти його щодня і кому не слід вживати.

ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ З ОРГАНІЗМОМ, ЯКЩО ЇСТИ САЛО КОЖНОГО ДНЯ

Сало містить у своєму складі 90% різноманітних жирів. Також воно багате на вітаміни А, Е, D, які вкрай необхідні для організму, щоб підтримувати всі процеси життєдіяльності на належному рівні. Тому його можна назвати справжнім українським суперфудом.

Лікарі рекомендують кожного дня їсти по два шматочки сала усім, хто має проблеми із "поганим" холестерином і тим, хто хоче очистити судини. Найкраще їсти сало з чорним хлібом та часником. До того ж, воно не шкодить печінці і забезпечує відчуття ситості на тривалий проміжок часу.

Також за допомогою сала можна налагодити якісну роботу мозку і поліпшити свої розумові здібності. Цей продукт впливає на наш мозок так само, як і чорний шоколад. Сало має неоціненний вплив на зміцнення імунітету, якість крові та попереджає ракові захворювання.

Якщо ви належите до категорії мерзляків чи мерзлячок, тоді перед виходом на вулицю у холодну пору року можна з'їдати кілька шматочків сала. Секрет у тому, що завдяки вмісту жирних кислот сало має зігрівачий ефект, бо насичує організм корисними мікроелементами.

ЯКА КОРИСТЬ САЛА ДЛЯ ШЛУНКОВО-КИШКОВОГО ТРАКТУ

Сало вкрай необхідне і корисне для кишківника та шлунку. Воно стимулює правильний та регулярний відтік жовчі, що запобігає різноманітним запальним процесам у внутрішніх органах.

Також лікарі рекомендують їсти сало, аби налагодити процеси травлення, що вкрай важливо для здоров'я людей похилого віку. Бо цей продукт активує виділення ферментів, які покращують обмін речовин, розганяючи метаболізм.

Продукт містить ряд жирних кислот і вітамінів, які попереджають захворювання шлунково-кишкового тракту.

ЧИ МОЖНА ЇСТИ САЛО ЩОДНЯ І КОМУ НЕ СЛІД ЙОГО ВЖИВАТИ

Так, сало можна їсти кожного дня, але у невеликих кількостях. Лікарі рекомендують вживати 20 грамів сала на день при помірному способі життя. А тим, хто займається спортом чи має активні фізичні навантаження, можна їсти 50 грамів сала щодня.

Сало не можна їсти тим, хто має проблеми із зайвою вагою, ожирінням, травленням, нирками та печінкою.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 1577.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.